

ΘΥΜΙΑΜΑ

«Θυμιάμά Σοι προσφέρομεν, Χριστέ ὁ Θεός ἡμῶν, εἰς ὁσμὴν εὐωδίας πνευματικῆς»

Ἑβδομαδιαῖο περιοδικό • Ἀριθμ. φύλ. 76

21 Ὀκτωβρίου 2018

Συντάκτης: Ἐπίσκοπος Ἱερραμίας

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΓΟΥΡΥΝΟΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΕΩΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ ΣΤ' ΛΟΥΚΑ Ο ΔΙΑΒΟΛΟΣ

1. Γνωστό είναι τό σημερινό Εὐαγγέλιο, ἀδελφοί χριστιανοί, γιατί τό ἀκούμε καί ἄλλη φορά τό χρόνο, τήν περίοδο τοῦ Ματθαίου. Καί ἄλλη φορά σᾶς μίλησα πάνω στήν σημερινή εὐαγγελική περικοπή καί δέν θέλω νά σᾶς λέγω τά ἴδια, ἄν καί ὁ ἀπόστολος Παῦλος λέγει ὅτι τό νά ἐπαναλαμβάνει τά ἴδια στούς χριστιανούς δέν τοῦ εἶναι βαρετό, γιατί αὐτό γίνεται γιά τήν ἀσφάλειά τους, γιά τήν σταθερότητά τους δηλαδή στήν πίστη. Τό θέμα γιά τό ὁποῖο θά σᾶς μιλῶ σήμερα θά εἶναι γιά τόν καταραμένο τόν Διάβολο, γιά τόν Σατανᾶ, ὅπως λέγεται διαφορετικά. Καί προτίμησα αὐτό τό θέμα, γιατί γι' αὐτόν καί γιά λεγεῶνα δαιμόνων, μιλοῦσε τό σημερινό ἅγιο Εὐαγγέλιο, πού εἶχαν καταλάβει τόν ἄνθρωπο τῆς χώρας τῶν Γαδαρηνῶν καί τόν ἔκαναν δυστυχισμένο.

Κατά πρῶτον, χριστιανοί μου, θέλω νά σᾶς πῶ αὐτό τό σοβαρό καί βασικό, ὅτι ὑπάρχει Διάβολος. Ὁ Διάβολος εἶναι μιά πραγματική καί ζωντανή ὑπαρξη καί δέν εἶναι κάτι τό ἀφηρημένο, σάν μιά κακή δύναμη νά ποῦμε. Τό λέγω αὐτό, γιατί πολύ παλαιότερα, ἕνας φημισμένος καθηγητής τοῦ Πανεπιστημίου εἶπε ἀπό τήν πανεπιστημιακή ἔδρα στούς φοιτητές ὅτι δέν ὑπάρχει Διάβολος. Δημιούργησε ταραχή στούς φοιτητές ὁ λόγος αὐτός τοῦ καθηγητοῦ, ἀλλά ζοῦσε τότε ἕνας ἄλλος φημισμένος καί κορυφαῖος διδάσκαλος τῶν θεολογικῶν γραμμάτων, ὁ καθηγητής Χρῆστος Ἀνδροῦτσος. Οἱ φοιτητές λοιπόν κατέφυγαν στόν καθηγητή αὐτόν καί τοῦ εἶπαν τόν σκανδαλισμό τους γιά τό ἄκουσμα ἀπό πανεπιστημιακή ἔδρα ὅτι δέν ὑπάρχει διάβολος καί ὁ καθηγητής Ἀνδροῦτσος εἶπε: «*Πῶ, πῶ...! Μεγάλη αἵρεσις ὁ λόγος αὐτός, ἄτε (= διότι) τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐλθόντος ἵνα λύσῃ τά ἔργα τοῦ Διαβόλου*»! (Α' Ἰωάν. 3,8). Γι' αὐτό, λοιπόν, ἐπειδῆ ὁ Διάβολος εἶναι πρόσωπο καί ὄχι μιά ἀφηρημένη δύναμη, πολλοί τό ἀρχικό γράμμα τῆς λέξης «Διάβολος» τό γράφουν μέ κεφαλαῖο δέλτα (Δ). Καί ὀρθά πράττουν, γιατί τά κύρια ὀνόματα πού ἀναφέρονται σέ ὑπαρκτά πρόσωπα γράφονται τό ἀρχικό τους μέ κεφαλαῖο.

2. Γιά τόν Διάβολο, χριστιανοί μου, θέλω νά πῶ ἔπειτα αὐτό πού ξέρετε, ὅτι εἶναι καί αὐτός κτίσμα Θεοῦ καί δέν εἶναι κάποια προαιώνια κακή ὑπαρξη, ὥστε νά ποῦμε ὅτι ὑπάρχουν δύο ἄκτιστες θεϊκές ἀρχές, μία καλή, ὁ Θεός μας, καί μία κακή, ὁ Διάβολος. Αὐτό πάλι, ἄν τό ποῦμε, εἶναι μιά ἄλλη αἵρεση καί πλάνη, πού λέγεται *διαρχία*. "Ὁχι! "Ενας εἶναι ὁ Κύριος καί Θεός μας, ἡ Ἁγία Τριάς, ὁ Πατήρ, ὁ Υἱός καί τό Ἅγιο Πνεῦμα. Ὁ Διάβολος εἶναι κτίσμα Θεοῦ. Ἀλλά θά πεῖ κανεῖς: "Ἐκανε λοιπόν ὁ Θεός τό κακό, κάνοντας τόν Διάβολο; "Ὁχι, χριστιανοί μου! "Ὅ,τι βγήκε ἀπό τά χέρια τοῦ Δημιουργοῦ Θεοῦ εἶναι «καλόν λίαν» (Γεν. 1,31). Ὁ Θεός ἔκανε τόν Διάβολο, ὄχι ὅμως κακόν, ἀλλά τόν ἔκανε πολύ καλόν, τόν ἔκανε ἄγγελο, ἀρχηγό μάλιστα τῶν ἀγγέλων, γι' αὐτό καί λέγεται «Ἐωσφόρος». Ἀλλά δέν τίμησε ὁ Ἐωσφόρος τήν ὑψηλή του αὐτή θέση καί ἔπεσε καί ἔγινε Διάβολος. Τί συνέβηκε; Δέν γνωρίζουμε ἀκριβῶς τί συνέβηκε, πῶς, δηλαδή, συνέβηκε ἡ πτώση τοῦ Ἐωσφόρου. Γιά τήν πτώση του ὅμως ἔχουμε τήν σαφή μαρτυρία τοῦ Κυρίου μας, ὁ Ὅποιος λέγει, «*ἐθεώρουν τόν σατανᾶν ὡς ἀστραπὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεσόντα*» (Λουκ. 10,18). Ἀλλά τό διατί ἀκριβῶς ἔγινε ἡ πτώση τοῦ Διαβόλου δέν ἔχουμε σαφή μαρτυρία ἀπό τήν Ἁγία Γραφή. Γενικά ὑπάρχει ἡ παράδοση στήν Ἐκκλησία μας ὅτι ὁ Διάβολος ἐξέπεσε ἀπό τήν ὑψηλή του θέση γιατί θέλησε νά λάβει τήν θέση τοῦ Θεοῦ· θέλησε νά στήσει τόν θρόνο του πάνω ἀπό Αὐτόν. Καί ἔχουμε πραγματικά τόν λόγο στόν προφήτη Ἡσαΐα πού λέγει: «*Πῶς ἐξέπεσεν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ὁ Ἐωσφόρος;*». Καί λέγει ὁ προφήτης γι' αὐτόν: «*Σύ δέ εἶπας ἐν τῇ διανοίᾳ σου· εἰς τόν οὐρανόν ἀναβήσομαι, ἐπάνω τῶν ἀστέρων τοῦ οὐρανοῦ θήσω τόν θρόνον μου... ἔσομαι ὅμοιος τῷ Ὑψίστῳ*» (14,12-14). Ἀλλά αὐτός ὁ λόγος, ὅπως φαίνεται καθαρά ἀπό τό κείμενο, λέγεται γιά ἄνθρωπο (βλ. Ἠσ. 14,16), γιά τόν βασιλέα τῆς Βαβυλῶνος. Αὐτός εἶναι ὁ ἐδῶ Ἐωσφόρος. Θά μπορούσαμε ὅμως νά ποῦμε ὅτι τό χωρίο αὐτό τοῦ Ἡσαΐου λέγεται μέν γιά τόν βασιλέα τῆς Βαβυλῶνος,

ἀλλά ὑπαινίσσεται μέ ἐκφράσεις του τήν πώση τοῦ Ἑωσφόρου εἰς Διάβολο. Κρατοῦμε λοιπόν τήν πίστη αὐτή, ἡ ὁποία λέγεται ἀπό τούς ἁγίους Πατέρες, ὅτι ὁ Διάβολος ἔγινε Διάβολος, ἐπειδὴ θέλησε νά ὑψωθεῖ ὑπεράνω τοῦ Θεοῦ. Ἀλλά, πρό ἐτῶν χριστιανοί μου, διάβασα σέ ἓνα σοβαρό καί βαθύ θεολογικό βιβλίο – δέν θυμᾶμαι σέ ποιό – μιά ἄλλη, παραπλήσια ἐρμηνεῖα τῆς πώσης τοῦ Διαβόλου, πού μοῦ ἄρесе ἰδιαίτερα καί ἐπιθυμῶ νά σᾶς τήν πῶ. Ἀκοῦστε: Ὁ Διάβολος στήν ἀρχή, ὅπως εἶπαμε, ἦταν καθαρό πνεῦμα, γιατί ἦταν ἄγγελος καί μάλιστα ὁ ἀρχηγός τῶν ἀγγέλων. Σάν καθαρό, λοιπόν, πνεῦμα πού ἦταν εἶχε προγνωστικό χάρισμα. Καί μέ τό χάρισμά του αὐτό εἶδε πάνω ἀπό αὐτόν ἄνθρωπο δοξασμένο νά λάμπει καί νά ἀστράπτει πολύ περισσότερο ἀπό αὐτόν καί νά ὑμνοῦν καί νά δοξολογοῦν τόν ἄνθρωπο αὐτόν ἄγγελοι καί ἄνθρωποι. Ὁ Ἑωσφόρος φθόνησε τόν λαμπρότερο ἀπό αὐτόν στήν δόξα του ἄνθρωπο καί γιά τόν φθόνο του πρὸς Αὐτόν ἔπεσε καί ἔχασε τήν δική του δόξα. Ποιός εἶναι ὁ ἄνθρωπος αὐτός, ὁ πολύ λαμπρότερος ἀπό τούς ἀγγέλους καί ὑμνούμενος περισσότερο ἀπό αὐτούς; Εἶναι ἡ ΠΑΝΑΓΙΑ! Ὡστε, κατά τήν ἐρμηνεῖα αὐτή, ὁ Διάβολος ἐξέπεσε ἀπό τήν ὑψηλή ἀγγελική του θέση, γιατί φθόνησε τήν Παναγία μας, γιατί ἐχθρεύθηκε τήν Παναγία μας. Καί ἀφοῦ ἐχθρεύθηκε τήν Παναγία μας δέν μπορεῖ ἐμεῖς νά τόν κάνουμε φίλο μας καί νά πράττουμε αὐτά πού μᾶς λέγει. Ἐμεῖς ἀγαπᾶμε τήν Παναγία, εἶμαστε δικοί Της καί εἶμαστε ἀπό τήν γενιά Της. Μοῦ ἄρесе, χριστιανοί μου, αὐτή ἡ ἐρμηνεῖα γιά τήν πώση τοῦ Διαβόλου, καί κρατεῖστε την καί αὐτή παρακαλῶ, ὡς μιά ἄλλη ἐρμηνεῖα, γιά νά μισήσουμε περισσότερο τόν Διάβολο, ἀφοῦ αὐτός φθόνησε καί μίσησε τήν Παναγία μας. Εἶναι τρισκατάρατος.

3. Ὁ Διάβολος πολέμησε μέ λύσσα τό ἔργο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ ἀληθινοῦ Μεσσία. Καί κατά πρῶτον ἤθελε νά τόν μεταποιήσει καί νά τόν κάνει κοσμικό Μεσσία. Αὐτό φαίνεται ἰδιαίτερα μέ τούς πειρασμούς πού Τοῦ πρόβαλε στήν ἔρημο μετά τό βάπτισμά Του. Τόν ἤθελε ὡς Μεσσία νά δίνει ψωμί στόν λαό (βλ. Ματθ. 4,3), νά φαντάζεται καί νά δοξάζεται ἀπό τούς ἀνθρώπους (βλ. Ματθ. 4,6) καί νά ἔχει βασιλεία καί αὐτοκρατορίες (βλ. Ματθ. 4,8). Ἀλλά ὁ Ἰησοῦς ἀπέκρουσε τίς κοσμικές προτάσεις τοῦ Διαβόλου καί ἔμεινε ὁ ἀληθινός Μεσσίας, ὅπως τόν εἶχαν προφητεύσει οἱ προφῆτες στήν Παλαιά Διαθήκη. Ἀλλά ὁ Διάβολος πολέμησε τόν Χριστό καί κατά τόν θάνατό Του. Ἐνῶ αὐτός ἦταν πού ἔβαλε τά ὄργανά του νά θανατώσουν τόν Χριστό, ὅμως δέν ἤθελε τόν θάνατό Του διὰ τοῦ Σταυροῦ, γιατί αὐτό θά ἔφερνε τήν συντριβή τοῦ Διαβόλου. Ἔτσι, καί σταυρωμένος πού ἦταν ὁ Χριστός, ὁ Διάβολος ἔβαζε τούς Ἰουδαίους κάτω ἀπό τόν Σταυρό νά Τοῦ φωνάζουν, «κατέβα ἀπό τόν σταυρό» (Μάρκ. 15,30). Γιατί τό ἔκανε αὐτό; Γιατί, ἂν κατέβαινε ὁ Χριστός ἀπό τόν σταυρό, τότε θά ἔλεγε ὁ Διάβολος: «Βλέπετε, δέν εἶναι αὐτός ὁ Μεσσίας. Γιατί οἱ Γραφές λέγουν ὅτι ὁ Μεσσίας θά πεθάνει στόν σταυρό. Ἀφοῦ αὐτός κατέβηκε ἀπό τόν σταυρό, δέν εἶναι αὐτός ὁ Μεσσίας. Μὴν τόν πιστεύετε!» Καί ὄχι μόνο τόν Μεσσία πολέμησε ὁ Διάβολος, ἀλλά πολέμησε καί πολεμῆ μέ λύσσα καί τήν Ἐκκλησία Του μέ τούς τρεῖς παραπάνω πειρασμούς, μέ τούς ὁποίους πολέμησε καί τόν Ἰδρυτὴ Της καί Νυμφίο Της, τόν Ἰησοῦ Χριστό. Ὁ Διάβολος θέλει μιά ἐκκοσμικευμένη Ἐκκλησία, μιά δηλαδή Ἐκκλησία πού νά ἀσχολεῖται μόνο μέ τά οἰκονομικά προβλήματα τοῦ λαοῦ, δίδοντας σ' αὐτόν ψωμί καί μιά Ἐκκλησία μέ μεγαλεῖα καί κοσμικά βασιλεία. Ἔτσι εἶναι οἱ παπικοί.

4. Ἀλλά ὁ Χριστός μας, χριστιανοί μου, ἀπέκρουσε τόν Διάβολο καί τίς μεθοδεῖες τοῦ Διαβόλου. Ἡ συντριβή δέ τοῦ Διαβόλου ἔγινε κυρίως μέ τόν σταυρικό θάνατο τοῦ Χριστοῦ. Στήν πραγματικότητα, ὅταν ἐσταυρώνητο ὁ Χριστός σταύρωνε, δηλαδή, κάρφωνε τόν Διάβολο. Ἔστι εἶπε ὁ ἅγιος Ἰγνάτιος στόν αὐτοκτάτορα Τραϊανό. «Ἔχω τόν Χριστό στά στέρνα μου», τοῦ εἶπε. «Γιά ποιόν Χριστό μοῦ λές;», τόν ρωτᾷει ὁ Τραϊανός. «Γι' αὐτόν πού σταυρώθηκε ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου;». Καί ὁ ἅγιος τοῦ ἀπάντησε: «*Τόν ἀνασταυρώσαντα τήν ἁμαρτίαν ἡμῶν μετά τοῦ ταύτης εὐρετοῦ*!» Ὁ Χριστός δηλαδή σταυρούμενος σταύρωσε τήν ἁμαρτία καί αὐτόν πού βρῆκε τήν ἁμαρτία, δηλαδή, τόν Διάβολο. – Ἀδελφοί μου, ἐμεῖς ἀνήκουμε στόν Χριστό. Τόν Διάβολο τόν ἀποκηρύξαμε. «*Ἀπετάξω τόν Σατανᾶ*;»! «*Ἀπεταξάμην*!» Καί ἀκόμη περισσότερο τόν φτύσαμε. «*Ἐμπυσσον αὐτόν*!» Ἀφοῦ, λοιπόν, δέν ἀνήκουμε στόν Διάβολο, ἄς ἀντιστεκόμαστε σ' αὐτόν. Ὁ Ἀπόστολος μᾶς λέγει: «*Ἀντίστητε τῷ Διαβόλῳ καί φεύξεται ἀφ' ὑμῶν*» (Ἰακ. 4,7). Ἀλλά ὁ καλύτερος τρόπος πολεμικῆς κατά τοῦ Διαβόλου εἶναι ἡ περιφρόνηση σ' αὐτόν καί σ' αὐτά πού μᾶς λέγει. Μᾶς τόν ὑπέδειξε ὁ Κύριός μας τόν τρόπο αὐτό μέ τόν λόγο Του, «*ὑπάγε ὀπίσω μου σατανᾶ*» (Ματθ. 4,10). Στίς κακές λοιπόν ἐπιθυμίες καί τούς κακοὺς λογισμούς, πού μᾶς προσφέρει ὁ Διάβολος γιά νά πράξουμε τό κακό, ἐμεῖς νά τοῦ λέγουμε, «*ὑπάγε ὀπίσω μου σατανᾶ*». Γκρεμοτσακίσου Διάβoλε, τρισκατάρατε Διάβoλε, ἐσύ πού φθόνησες τήν Παναγία μας, πού ἐμεῖς ἀγαποῦμε καί προσκυνοῦμε.

† Ὁ Μητροπολίτης Γόρτυνος καί Μεγαλοπόλεως Ἱερεμίας